

گاهنامه اجتماعی پژوهشی ادبی تابش

[شماره سوم]

زمستان ۱۴۰۱

آنچه در این شماره
خواهیم خواند:

آزمون آدمک گودیناف | مهارت های معلمی ۳ | نیسان آبی سلطان جاده ها!

این نسخه مخصوص انتشار الکترونیکی و چاپی می‌باشد. لذا با کلیک بر روی لینک‌ها از محتوا قرار داده شده استفاده نمایید و با ما در ارتباط باشید.

راه ارتباطی نشریه

@tabesh_mag

❖ بِمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ❖

شما معلمان می‌توانید...

شما معلمان می‌توانید معلم دین و معلم اخلاق و پرورش‌دهنده اخلاق در دانش‌آموز خودتان باشید. از این مسئله غفلت نکنید که تربیت کردن هم جزو کار شماست؛ و چه بهتر که با نفوذ معلمی، با تأثیر روحی معلم بر متعلم یک نقطه روشن و نورانی در قلب دانش‌آموز باقی بگذارید.

بیانات رهبر انقلاب در دیدار با

معلمان استاذ فارسی

۱۳۸۷/۰۲/۱۲

بود آغاز هر گفتار و کار
به نام بخشده دادار
سپاس او را که نیک و مهربان است
یگانه خالق هر دو جهان است
بود از بخشش و از مهر سرشار
برای بندگانش بهترین یار

سپاس خدایی را که به ما جان داد تا در راه تعلیم و تربیت بکوشیم، یاد بگیریم و یاد بدهیم.

امام صادق علیه السلام چه زیبا می فرماید: «هر کس برای خدا دانش بیاموزد و به آن عمل کند و به دیگران آموزش دهد، در ملکوت آسمان‌ها به بزرگی یاد شود و گویند: برای خدا آموخت و برای خدا عمل کرد و برای خدا آموزش داد.»

در شماره‌های قبلی موضوعاتی به رشته تحریر در آمد و در ادامه، کار را با موضوعاتی پیگیر خواهیم بود به امید آن که بتواند راهگشای ما در راه تعلیم و تربیت فرزندان ایران باشد.

در سه شماره منتشر شده (QR code) هایی دیده می شود که در شماره نخست تابش مختص ترجمه به زبان انگلیسی بعضی از متون است و در شماره دوم برای نظرسنجی متن‌ها جهت ارتقای سطح و بار علمی نشریه است. اما در شماره سوم به معلولین عزیز کشورمان توجه ویژه‌ای شده و با ایده و روشی تازه به یاری همراهی شما، متون نشریه را به صورت پادکست درآوردیم و همچنین برای آسان‌سازی استفاده از مطالب و مخاطبانی که علاقه‌مند هستند، می‌توانند از نشریه صوتی نیز بهره‌مند شوند.

بدین‌گونه در این شماره کارگروه‌های علمی- تخصصی در رشته‌های آموزش ابتدایی، ادبیات و کودکان با نیازهای ویژه تشکیل شد و متون به صورت دقیق بررسی و نگارش شدند.

سعی بر آن است که نشریه در تمام زمینه‌ها فعالیت داشته باشد و برای مخاطب نیز جذاب باشد، به همین جهت مسابقه‌ای به صورت جدول طراحی شد، آزمونی کاربردی آموزش داده شد و مصاحبه‌ای خواندنی صورت پذیرفت تا به دلنشینی و جذابیت این شماره بیافزاید.

زمستان نوید دهنده بهار است. آسمان پیش از طلوع، تاریک‌ترین است. طوفان هر قدر سهمگین تر باشد، رنگین کمانش درخشان تر است و روزهای سخت همیشه پیش از بهترین روزها می‌آیند.

شماره سوم نشریه اجتماعی- پژوهشی تابش برابر شد با فصل زمستان و این زمستان به انتظار آغازی فصل جدید و نوست و میزبان نگاه گرم شما در فصل بهار و شماره چهارم خواهیم بود.

در آخر تقدیر و تشکر می‌کنم از تمامی همکارانی که دلسوزانه در کنار ما بودند و در پیشبرد اهداف تربیتی این اثر از هیچ تلاشی دریغ نکردند. منتظر نظرات گویبار و پیشنهادات ارزشمند شما جهت بهبود کار در صفحه مجازی نشریه هستیم.

تا بهاری نو بدرود...

زهرا فخرزاده نینب

برای شنیدن فایل صوتی این مطلب،
بر روی کد رو به رو کلیک نمایید.

گامنامه اجتماع - پژوهش - ادب قابش

صاحب امتیاز: دانشگاه فرهنگیان، انجمن علوم

تربیتی مرکز امام خمینی (ره) کاشان

شماره مجوز: ۵۰۴۰۰/۱۲۰۶/۲۱۰

شماره سوم | زمستان ۱۴۰۱

دست اندر کاران این شماره

مدیرمسئول و سردبیر: زهرا فخارزاده نائینی | ناظر کیفی: نیما فرهنگیان | ویراستار: فاطمه ابن علی
طراح و صفحه آرا: محمدحسین صیادی | کارشناس مشاور مذهبی: نفیسه میرعسکری | روابط
عمومی: زهرا هاشمی نژاد، الهه خادم حضرتی | تیم گویندگی: سحر صیادی، مریم دهقانی، الهه خادم
حضرتی، بهاره سلمانی | تیم مصاحبه: زهرا فخارزاده نائینی، ثنا آداک | عکاس و فیلمبردار: مهدیه قادری

هیئت تحریریه

کارگروه تخصصی آموزش ابتدایی: نیما فرهنگیان، سحر صیادی، مسعود هاشمی، بهاره سلمانی، زهرا
فخارزاده نائینی | کارگروه تخصصی نیازهای ویژه: زهرا هاشمی نژاد، الهه خادم حضرتی، الهام حاتمی زاده،
مونا حدادی | کارگروه تخصصی زبان و ادبیات فارسی: زهرا سورانی، فاطمه ابن علی، علی بابایی

فهرست مطالب

- ۱ | همین حوالی
- ۳ | مهارت‌های معلمی ۳
- ۶ | آزمون آدمک گودیناف
- ۹ | پریشانی و هوش اخلاقی
- ۱۰ | پرسمان اعتقادی
- ۱۱ | معلم کودکان بهشتی
- ۱۳ | رفتار صحیح با دانش آموز پرخاشگر
- ۱۵ | بازی درمانی در کودکان طیف اتیسم
- ۱۷ | نپسان آبی سلطان جاده‌ها!
- ۱۹ | جدول تابش
- ۲۰ | جشن قشنگ طبیعت

همین حوالی ...

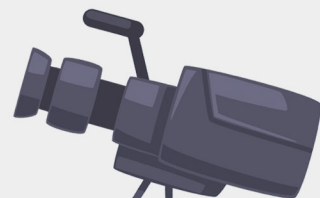
مصاحبه با استاد عسکری پور استاد دانشگاه فرهنگیان کاشان

- لطفاً خودتان را معرفی کنید.

+ حسین عسکری پور هستم، متولد اول مهر ۱۳۵۳.

- بهترین تجربه معلمیتان را برایمان تعریف کنید.

+ من سال اول در روستایی تدریس داشتم که پنج پایه بود؛ با ۳۲ دانش آموز و به صورت دوشیفته دایر بود. یک اتفاق خیلی جالب که افتاد، این بود که من یک روز سرما خوردم، سرماخوردگی خیلی شدید که قادر به حرف زدن

- الگوی شما در زندگی چه کسی است؟

+ در موارد مختلف به هر حال آدم‌های زیادی را به عنوان الگو در زندگیمان داریم؛ یک زمانی ما برای مدرسی دوره ضمن خدمت به تهران رفته بودیم، یک بازیگر را به عنوان مدرس هنر و قصه‌گویی آورده بودند که این فرد نه کلاس رفته بود و نه تدریس داشت ولی کلاس‌داریش عالی بود. من شیوه کلاس‌داری و شیوه برخورد ایشان با معلم‌ها، بچه‌ها و با اطرافیانش را خیلی دوست داشتم. یک نفر دیگر هم که همه او را می‌شناسید و در جمع خودمان هم هست استاد ناصح هستند که واقعا آدم توانمند و فوق‌العاده‌ای

نبودم. صبح روز بعد هنوز هوا تاریک بود که در خانه‌ام را زدند، رفتم در را باز کردم دیدم یک دانش‌آموز که خودش هم نیازمند بودند و اوضاع مالی جالبی نداشتند، با یک کاسه شیرداغ پشت در ایستاده بود و گفت که آقای معلم، این را برای شما آورده‌ام؛ انشاءالله که شما خورده‌تان خوب شود. این یک تجربه خیلی خوب برای من بود.

- راز موفقیتتان در زندگی چیست؟

+ سخت‌گیریم و مقداری بیخیال باشیم. به هر چیزی که دور و برمان است بی‌خودی گیر الکی ندهیم. مسائل و مشکلات برای همه هست؛ حالا اگر خواهیم حساس باشیم زندگی، هم به خودمان و هم به بقیه بیش‌تر سخت می‌گذرد.

است؛ هرچند که سخت‌گیر است و سخت‌گیریشان هم باعث رشد دانشجوی می‌شود، یکی از افرادی است که من همیشه دوست داشتم جای ایشان باشم و از کسانی بودند که همیشه از ایشان سرمشق گرفته‌ام.

- یکی از خاطرات طنزتان را برایمان تعریف کنید.

+ خانواده پدری من در روستا زندگی می‌کنند. ماه محرم، صفر و رمضان یک نفر به عنوان مبلغ و روحانی برای خواندن نماز و روزه به روستایمان می‌آمد. حدود بیست و هفت، هشت سال ما هرسال پذیرای یک روحانی بودیم. یک روز ماه رمضان که زمستان هم بود، این حاج آقا رفت تا غسل شب قدر را به جا بیاورد. دوشش را گرفت و خواست به مسجد برود. هوا سرد بود و

باد شدیدی هم می‌وزید و خودش هم که مسن بود، می‌ترسید سرما بخورد. نزدیک بخاری آمد تا خودش را خشک کند ولی خشک نمی‌شد. عجله داشت که برود و به نمازش برسد. من آن‌جا نشسته بودم داشتم به کارهایش نگاه می‌کردم. برگشتم به او گفتم که حاج آقا می‌خواهید سشوار بیاورم که خودتان را خشک کنید؟ یک نگاه چپ به من کرد و اصلاً جوابم را نداد. برایم سوال بود که چرا جواب من را نداد اما وقتی که به کله‌اش نگاه کردم تازه فهمیدم که طاس است و از این پیشنهاد خیلی احساس شرم کردم.

- تکیه کلامتان چیست؟

+ بستگی دارد مخاطب چه کسی باشد؛ اگر دانش‌آموز باشد می‌گویم آقای مهندس، آقای پروفیسور، آقای دکتر. برای دانشجویان هم اگر پسر باشند می‌گویم حاج آقا و اگر خانم باشند می‌گویم حاج خانم.

- به نظر شما دانشجوی دختر بهتر است یا دانشجوی پسر؟

+ پسرها روحیاتی دارند که با دخترها زمین تا آسمان فرق دارد. کلاس پسرها بگو و بخند بیشتر دارد ولی در کلاس دخترها من خیلی محتاط هستم و تدریس هم در کلاس دخترها سخت‌تر است؛ ولی روی هم‌رفته، کلاس دخترها خیلی بهتر است. کنترل کلاس پسرها زود از دست آدم خارج می‌شود.

- یک حرف حساب به معلم‌ها؟

+ بچه‌های ما بالاخره خواندن و نوشتن را یاد می‌گیرند. به بچه‌هایتان درست زندگی کردن را یاد بدهید، ما الان در جامعه‌ای زندگی می‌کنیم که نیاز داریم ارتباط برقرار کردن و مهارت درست زندگی کردن را بلد باشیم و این فقط و فقط از دست معلم‌ها برمی‌آید.

برای مشاهده فیلم مصاحبه بر روی کد رو به رو کلیک نمایید.

زهرا فخارزاده نائینی

مهریه قادری

ته آران

۳ مهارت‌های معلمی

داشتن اشتیاق برای تدریس به دانش‌آموزان از جمله مهارت‌های معلمی است. تعامل با آن‌ها می‌تواند بیش از هر چیز به با دادن بازخورد به دانش‌آموزان می‌تواند کمک کند. معلم این‌که با دانش‌آموزان خاصی برخورد کند، وقت خود را صرف ایجاد جذابیت در تدریسشان می‌کند. وقتی از این نقطه‌نظر نگاه کنیم، که هر کودکی به نوبه خود بی‌نهایت با ارزش است، مدیریت کلاس و تعامل با دانش‌آموزان بسیار لذت‌بخش می‌شود و از طرفی دانش‌آموزان نیز متقابلاً احساس عشق و احترام بیشتری می‌کنند در این قسمت قصد داریم نه شیوه مدیریت کلاس درس توسط معلم را شرح دهیم.

کلاس داری و مهارت‌های مدیریت کلاس

۱. عاشق دانش‌آموزان خود باشید: دانش‌آموزانتان را دوست داشته باشید، بسیار پیش می‌آید که آن‌ها در بعضی از دروس عمیقاً احساس ضعف و ناکافی بودن کنند؛ در این مواقع، از مهارت‌های معلم است که به موقع ارزششان را به آن‌ها یادآوری کند و با دوست داشتن بدون قید و شرط دانش‌آموزان، ارزش واقعی آن‌ها را گوش‌زد کند. دانش‌آموزان می‌دانند که معلمان در مورد آن‌ها چه احساسی دارند؛ اگر معلم آن‌ها را دوست نداشته باشد، آن را حس می‌کنند، حتی اگر به زبان نیاورند آن‌ها متوجه می‌شوند. مایا آنجلو شاعر سیاه‌پوست آمریکایی می‌گوید: «من آموخته‌ام که مردم آنچه شما گفته‌اید را فراموش می‌کنند، مردم کارهایی را که شما انجام می‌دهید فراموش خواهند کرد اما هرگز احساس شما به خودشان را فراموش نخواهند کرد.»

۲. جریان اعتماد را در کلاس منتقل کنید، خود را با دانش‌آموزان آشنا کنید و به دانش‌آموزان خود مسئولیت دهید.

کلاسی که همه دانش‌آموزان عمیقاً به معلم اعتماد داشته باشند، می‌تواند یک محیط عالی برای یادگیری باشد. برای ایجاد این اعتماد، به دانش‌آموزان خود بگویید که چه کارهایی را در سنین مختلف خود انجام دادید و چرا می‌خواهید معلم آن‌ها باشید؛ مثلاً یکی از موردهای مهم در اعتمادسازی یادگیری اسامی دانش‌آموزان در هفته‌های اول است که نشان‌دهنده اهمیت داشتن آن‌ها از سوی معلم است. از راهکارهای آن می‌توان به نشانه‌گذاری از روی چهره یا ربط دادن (یاد یار) از روی یک چیز مشترک که در ذهن تداعی شود، اشاره کرد. هرچه دانش‌آموزان در مورد شما و اهداف شما بیشتر بدانند، بیشتر برای گرفتن راهنمایی و مشاوره به شما اعتماد خواهند کرد و

خودشان در مدیریت کلاس به شما کمک می‌کنند. اهمیت این موضوع در این است که معلم در نزد بچه‌ها معرف اشخاص بزرگ‌تر و افراد اجتماع بوده که بچه‌ها از آن تقلید می‌کنند، پس باید نمونه‌ای شایسته از یک فرد اجتماع باشد و آن‌طور رفتار کند که کودکان به سوی هدف صحیح رهبری شوند و اینجاست که می‌گویید: «معلم خوب شریک زندگی آدم است. هر مقدار که دانش‌آموزی در قبال کارهای خود، احساس مسئولیت کند، کمتر به اداره و اعمال مدیریت از جانب معلم نیاز خواهد داشت. به یاد داشته باشید دانش‌آموزی که دچار اشتباه شده یا شکست خورده، دلیلی بر بی‌کفایتی او نیست و البته باید توجه کرد که واگذاری مسئولیت به دانش‌آموزی که خود را در این زمینه ثابت کرده‌است، سودی نخواهد داشت.»

۵. برای کلاس خود قوانین و مقرراتی در نظر بگیرید.

تدوین یکسری قوانین کلاسی و تشریح آن برای دانش‌آموزان و آگاهی دادن به دانش‌آموزان، باعث ایجاد نگرش می‌شود و در آخر باعث عملکرد مثبت در دانش‌آموزان خواهد شد. بنابراین لازم است که معلمان در تدوین این قوانین به خصوص در روزهای اول سال تحصیلی دقت لازم را داشته باشند؛ قوانین باید صریح و شفاف، کوتاه، اجراپذیر و عادلانه باشند و بر اجرای کامل آن تأکید شوند و در برابر عدم اجرای آن واکنش درست و بازخورد منفی مناسب داده شود. همچنین بگذارید دانش‌آموزان صندلی‌های خود را انتخاب کنند. در آغاز سال تحصیلی اجازه دهید دانش‌آموزان برای چند روز در جایی که می‌خواهند بنشینند. سپس در روز سوم به آن‌ها بگویید که باید صندلی پیدا کنند که تمام سال روی همان بنشینند؛ زیرا وقتی دانش‌آموزان صندلی‌های خود را انتخاب کنند به آن احساس مالکیت پیدا می‌کنند و برای حفظ و نگاه‌داری آن می‌کوشند. پس یکی از مهارت‌های معلم ایجاد حس مسئولیت نسبت به اموال و یا حتی محیط زیست است که می‌توانید مفهوم آن را در ابعاد کوچکی مثل محیط مدرسه در ذهنشان نهادینه کنید.

مدام بگویید: «لطفا ساکت باشید» یا «من شروع نمی‌کنم تا همه ساکت باشند» که مجبورشان کنید به شما توجه کنند. از ابتکار و خلاقیت در مهارت‌های معلمی خود استفاده کنید؛ مثلاً می‌توانید به سمت جلوی کلاس قدم بزنید و با جملات جالب و مرتبط با درس دانش‌آموزان را درگیر کنید. از روش‌های تدریس نوین و خلاقانه برای جلب توجه دانش‌آموزان استفاده کنید. مثلاً اگر درباره درس علوم صحبت می‌کنید بگویید: «دماسنج نشان می‌دهد امروز دمای هوا صفر درجه سلسیوس است، پس ممکن است تعدادی از بچه‌ها در سرما منتظر اتوبوس باشند و برای همین دیر کردند» یا از بازی که مرتبط با درستان باشد به‌عنوان مثال استفاده کنید پرسید: «چند نفر از شما فلان بازی را می‌شناسید؟» نظرات بچه‌ها را بشنوید و تا جایی ادامه دهید که همه با تمرکز کافی مشغول توجه به شما باشند.

در رفتار خود تابع نظریه سینوسی باشید؛ گاهی صمیمی، گاهی سخت‌گیر؛ گاهی نگران، گاهی جدی و گاهی مهربان و...؛ چراکه این مدل رفتار مانع یک‌نواختی معلم برای دانش‌آموزان بوده و از دل‌بستگی رفتاری دانش‌آموزان به معلم جلوگیری می‌کند.

۳. دانش‌آموزان شلوغ را تحت نظر بگیرید.

از دیگر مهارت‌های معلمی این است که اگر دانش‌آموزی توجه زیادی ندارد یا هنگام تدریس مشغول انجام کاری است، با استفاده از نشانک‌های غیر کلامی توجه آن‌ها را جلب کنید. اگر در حال صحبت کردن هستید، مکث کنید و به سمت آن‌ها بروید. اگر در حال قدم زدن در کلاس هستید، به تدریس ادامه دهید و هم‌زمان به سمت دانش‌آموزان مشکل‌ساز بروید و در حین تدریس، کنار صندلی‌های آن‌ها متوقف شوید. اگر مشغول تدریس و بحث هستید، سؤال را از دانش‌آموزی پرسید که حواسش به کلاس نیست یا سروصدا ایجاد می‌کند. به‌عنوان مثال بگویید: «علی آیا قبول داری که مساحت مستطیل برابر است با حاصل ضرب طول در عرض؟» علی با شنیدن اسمش بدون شرمندگی به فعالیت در کلاس باز می‌گردد.

۴. با ابتکار و خلاقیت، مدیریت کلاس خود را در دست بگیرید یا به عبارتی کلاس‌داری کنید.

قبل از شروع کلاس توجه همه را جلب کنید. این یعنی تا زمانی که همه با تمرکز روی صندلی نباشند درسی شروع نمی‌شود، سخنرانی شروع نمی‌شود و چیزی روی تخته نوشته نخواهد شد. نه به این معنا که

۶. در مورد تکالیف صحبت کنیم.

یکی از بهترین مهارت‌های مورد نیاز یک معلم برای افزایش بازدهی دانش‌آموزان این است که به طور مرتب درباره تکالیف و مشق شب از آن‌ها سؤال پرسید و سعی کنید بچه‌ها را متوجه این موضوع کنید که این تکالیف‌ها برای رشد خود آن‌ها تعیین می‌شود و قصد شما اذیت کردن آن‌ها نیست، چه خوب است که در اینجا واژه تکلیف را به تمرین تبدیل کنیم با این کار، هم بار کلمه مثبت‌تر و هم اثر عملکرد آن در دانش‌آموزان بیشتر خواهد شد. این روش به شما کمک می‌کند تا هم اعتماد بچه‌ها را جلب کنید و آن‌ها را با خود همراه کنید و هم راحت‌تر با سبک یادگیری آن‌ها آشنا شوید و بتوانید تصمیمات آموزشی صحیحی بگیرید. سبک یادگیری هر کس نوعی ویژگی شخصیتی است که ممکن

است برای یادگیرندگان مناسب‌ترین باشد البته این توقع زیادی است که از معلم بخواهیم برای هر یک از یادگیرندگان سبک خاصی فراهم نماید، ولی گاهی با کمک گرفتن از فایل‌های صوتی و نمایش فیلم می‌توان این اجازه را به دانش‌آموزان داد که هر کدام به سبک خود یاد بگیرند.

۷. صدای خود را کنترل کنید و تن صدای خود را بالا و پایین ببرید.

بلند کردن شدید صدا و داد زدن برای جلب توجه دانش‌آموزان روش خوبی نیست و به استرس ناشی از آن و لرزه‌ای که در اتاق و جان دانش‌آموزان ایجاد می‌کند، نمی‌ارزد. برای این‌که همانند یک معلم حرفه‌ای رفتار کنید با کنترل صحیح صدایتان و با تغییر لحن خود توجه مورد نیاز را ایجاد کنید و مدیریت کلاس را به دست بگیرید.

۸. در روش تدریس خود تنوع ایجاد کنید.

در طول روز از روش‌های متنوع استفاده کنید. گاهی با بازی آموزش دهید، دانش‌آموزان را به گروه‌های مختلف تفکیک کنید و در راستای موضوع درس بازی‌های گروهی انجام دهید. سعی کنید برای حفظ انرژی در انجام فعالیت‌های گروهی تنوع ایجاد کنید و از خستگی و کلافگی دانش‌آموزان بکاهید. همچنین معلم باید خلاق باشد و از خلاقیت و کنجکاوری کودکان در راستای آموزش بهتر یاری گیرد.

به نظر شما شماره ۹ چه می‌تواند باشد؟

در قسمت بعد با چند روش تدریس دیگر آشنا می‌شویم.

الهه خادم‌حضرتی
کارگروه تخصصی آموزش ابتدایی

برای شنیدن فایل صوتی این مطلب،
بر روی کد رو به رو کلیک نمایید.

آزمون آدمک

کار گروه تخصصی آموزش کودکان با نیازهای ویژه

آزمونی است که توسط آلفرد بینه و تئودور سیمون (کسانی که اولین آزمون هوشی را ابداع کردند) مطرح شد و اعتقاد داشتند که بین سن عقلی کودکان و توانایی ترسیم همبستگی بالایی وجود دارد. امروزه آزمون آدمک چه به صورت مستقل و چه به صورت مکمل آزمون‌های وکسلر و استنفردبینه بکار گرفته می‌شود.

آزمون ترسیم آدمک یکی از آسانترین، عملی‌ترین و جهانی‌ترین آزمون‌های تصویری است. **مهم‌ترین هدف آزمون**، تعیین درجه هوشمندی سن عقلی و بهره هوشی کودک است. همچنین این آزمون را زمانی به کار می‌بریم که آزمون‌های هوشی دیگر مقدور نیست و می‌خواهیم هرچه سریع‌تر درباره درجه هوشی کودک به نتیجه برسیم. علاوه بر این، اطفالی که زبان نمی‌دانند و قادر به سخن گفتن نیستند بهترین ابزار سنجش این آزمون است.

اجرای آزمون ساده است. به کودک گفته می‌شود: «یک آدم ترسیم کن و هرچه می‌توانی آن را زیبا و خوب بکش»، اضافه می‌نمائیم زمان این کار هر چقدر طول بکشد اشکالی ندارد.

۱. برای ترسیم بهتر است یک مداد سیاه یا یک خودکار راحت و روان در اختیار کودک بگذاریم. با مداد رنگی به دشواری می‌توان رسم کرد و اجزاء را تشخیص داد.

۲. کاغذ برای رسم نقاشی کودک باید حداقل 30×21 باشد.

۳. اجازه بدهید کودک چند تصویر بکشد، سپس بهترین و کامل‌ترین را برای نمره‌گذاری انتخاب کنید.

۴. اگر نتایج چندبار کشیدن آدمک با یکدیگر فرق داشت نشان ناراحتی‌های دیگری در کودک است که باید به متخصص مسائل روانی یا روان درمانی مراجعه کرد.

برای هر یک از اجزا آدمک در صورتی که توسط کودک ترسیم شده باشد یک نمره منظور فرمائید. به شرح ذیل:

۱. سر وجود داشته باشد.
۲. پا کشیده شده باشد.
۳. دست کشیده شده باشد. (یک یا هر دو دست)
۴. بدن کشیده شده باشد.
۵. طول بدن بلندتر از عرض آن باشد.
۶. شانه‌ها کشیده شده باشد.
۷. بازوها و پاها به تنه چسبیده شده باشند.
۸. پاها به تنه و دست‌ها به تنه در نقاط واقعی خود چسبیده شده باشند.
۹. گردن کشیده شده باشد.
۱۰. دنباله گردن به سر و تنه مربوط باشد.
۱۱. چشم‌ها کشیده شده باشد.
۱۲. بینی کشیده شده باشد.
۱۳. دهان کشیده شده باشد.
۱۴. دو لب دیده شود.
۱۵. سوراخ‌ها یا حفره‌های بینی کشیده شده باشد.
۱۶. موها کشیده شده باشد. (جزئی‌ترین مقدار مو)
۱۷. موها کامل کشیده شده باشد.
۱۸. علامتی از لباس کشیده شده باشد.
۱۹. دو قطعه لباس کشیده شده باشد.
۲۰. تمام بدن پوشیده از لباس باشد.
۲۱. چهار قطعه لباس مشخص باشد. (کراوات، کلاه، جوراب، کفش، پیراهن، کت و شلوار)
۲۲. لباس رسمی یا یونیفورم باشد. (یونیفورم مدرسه هم نمره می‌گیرد)
۲۳. انگشتان کشیده شده باشد. (هر اثری از انگشت کافی است)
۲۴. تعداد انگشتان درست باشد.
۲۵. شکل و قواره انگشتان درست باشد.
۲۶. شست متمایز باشد.
۲۷. دست متمایز از انگشتان باز باشد. (کف دست کشیده شده باشد)
۲۸. بازوها کشیده شده باشد.
۲۹. زانو کشیده شده باشد.
۳۰. تناسب سر نسبت به بدن مراعات شده باشد.
۳۱. تناسب بازوها و دست‌ها نسبت به بدن حفظ شده باشد.
۳۲. پاهای متناسب کشیده شده باشد.
۳۳. کف پا متناسب باشد.
۳۴. پاها متمایل به بالا نباشند.
۳۵. دست‌ها و پاها دو بعدی کشیده شده باشند.
۳۶. پاشنه کفش یا پاشنه پا کشیده شده باشد.
۳۷. هماهنگی خطوط کلی حفظ شده باشد. (دست نلرزیده باشد)
۳۸. هماهنگی خطوط کلی و جزئی حفظ شده باشد. (نقاشی دقیق باشد)
۳۹. هماهنگی خطوط سر، موها و دور سر به دقت کشیده شده باشد.
۴۰. هماهنگی خطوط تنه حفظ شده باشد.
۴۱. هماهنگی خطوط دستها و پاها حفظ شده باشد.
۴۲. هماهنگی خطوط چهره حفظ شده باشد.
۴۳. گوش‌ها کشیده شده باشد.
۴۴. تناسب گوشها حفظ شده باشد.
۴۵. مردمک چشم کشیده شده باشد.
۴۶. تناسب چشم حفظ شده باشد.
۴۷. در تصاویر نیم‌رخ و تمام رخ، چشم دارای حالت باشد.
۴۸. چانه و پیشانی هر دو کشیده شده باشد.
۴۹. برآمدگی شانه در تصویر نیم‌رخ معلوم باشد.
۵۰. نیم‌رخ ناقص باشد. (یعنی تنه و نیم‌رخ ناقص)
۵۱. نیم‌رخ باشد.

برای شنیدن فایل صوتی این مطلب، بر روی کد رو به رو کلیک نمایید.

روش محاسبه:

۱. نمرات داده شده را باهم جمع کنید. (مجموع از ۵۱ بیشتر تجاوز نمی‌کند)

۲. با استفاده از جدول مخصوص (جدول شماره ۱) نمره خام، تبدیل به سن عقلی می‌شود. از رابطه زیر بهره‌ر هوشی کودک به دست می‌آید.

اگر نمره خام آزمونی برای مثال ۴۰ باشد، در جدول

نمره خام	سن عقلی	نمره خام	سن عقلی	نمره خام	سن عقلی	نمره خام	سن عقلی
۱	۳-۳	۱۱	۹-۵	۲۱	۳-۸	۳۱	۹-۱۰
۲	۳-۶	۱۲	۰-۶	۲۲	۶-۸	۳۲	۰-۱۱
۳	۳-۹	۱۳	۳-۶	۲۳	۹-۸	۳۳	۳-۱۱
۴	۰-۴	۱۴	۶-۶	۲۴	۰-۹	۳۴	۶-۱۱
۵	۳-۴	۱۵	۹-۶	۲۵	۳-۹	۳۵	۹-۱۱
۶	۶-۴	۱۶	۰-۷	۲۶	۶-۹	۳۶	۰-۱۲
۷	۹-۴	۱۷	۳-۷	۲۷	۹-۹	۳۷	۳-۱۲
۸	۰-۵	۱۸	۶-۷	۲۸	۰-۱۰	۳۸	۶-۱۲
۹	۳-۵	۱۹	۹-۷	۲۹	۳-۱۰	۳۹	۹-۱۲
۱۰	۶-۵	۲۰	۰-۸	۳۰	۶-۱۰	۴۰	۰-۱۳
						۵۱	بالاتر از ۱۳

تبدیل نمرات، (جدول شماره ۱) نمره خام را پیدا کرده و سن عقلی کودک را که ۱۳ است، استخراج می‌کنیم. (این نمره سن عقلی کودک است) سپس عدد ۱۳ را در عدد ۱۲ (ماه) ضرب می‌کنیم. (هر سال ۱۲ ماه دارد)

سپس سن تقویمی آزمونی را محاسبه می‌کنیم. اگر آزمودنی برای مثال ۱۰ سال و ۳ ماه داشته باشد، ۱۰ را ضرب در ۱۲ (هر سال ۱۲ ماه دارد) به علاوه ۳ (ماه) می‌کنیم، نمره بدست آمده سن تقویمی کودک است. حاصل ضرب صورت و مخرج را بر هم تقسیم کرده و ضرب در ۱۰۰ کرده و بهره هوشی آزمودنی بدست می‌آید. بدین صورت:

$$IQ = \frac{13 \times 12}{10 \times 12 + 3} \times 100 = 126$$

۳. سپس نمره به دست آمده را در طبقه‌بندی هوشی (جدول شماره ۲) پیدا کنید، بهره هوشی کودک مشخص می‌گردد.

معدل هوش	طبقه‌بندی از لحاظ هوش
۱۸۰-۱۷۰	نابغه
۱۶۹-۱۵۰	تیزهوش
۱۴۹-۱۳۰	برهوش
۱۲۹-۱۱۰	باهوش
۱۰۹-۹۰	متوسط
۸۹-۸۰	مرزی
۷۹-۷۰	مرزی ضعیف
۶۹-۵۰	کودن
۴۹-۲۵	کالیو
۲۵-۰	کانا

جدول شماره ۲

طبق توضیحات کاملی که در رابطه با این آزمون صورت گرفت، بهره هوشی نقاشی فوق را برای کودکی با سن تقویمی ۹ سال و ۵ ماه محاسبه و به نشانی زیر ارسال کنید.

@Z_Fakharzadeh

تحمل پریشانی، یک عامل در تفاوت‌های فردی است که به ظرفیت تجربه و تحمل پریشانی اشاره دارد. پژوهشگران، تحمل پریشانی را به‌عنوان یک سازه فراهیجانی توصیف می‌کنند.

فرد با تحمل پریشانی پایین

۱. آشفتنگی هیجانی را غیرقابل پذیرش ارزیابی می‌کند؛
۲. تجربه آشفتنگی هیجانی را غیرقابل تحمل توصیف می‌کند؛
۳. برای تسکین حالت هیجانی منفی تلاش می‌کنند؛
۴. قادر به تمرکز توجه خود به موضوعی غیر از احساس پشیمانی‌شان نیستند.

بنابراین کاهش سطح تحمل پریشانی ممکن است با پاسخ‌های ناسازگارانه نسبت به تنش‌گونه، به دنبال فرصت برای فرار از عاطفه منفی و اجتناب از آن (مانند اعتیاد) همراه باشد.

عوامل متعددی می‌تواند بر تحمل پریشانی اثرگذار باشد؛ یکی از موارد حائز اهمیت رابطه والدین با فرد در دوران کودکی است. بر اساس پژوهش‌های انجام شده در این زمینه، مشاهده شده افرادی که در کودکی والدین طردکننده یا کنترل‌کننده داشته‌اند، در اوایل بزرگسالی شکایات جسمانی مرتبط با پریشانی و آشفتنگی و همچنین شکایات عصب‌شناختی را تجربه کرده‌اند. طبق مطالعات انجام شده به نظر می‌رسد بین هوش اخلاقی و تحمل پریشانی نیز رابطه وجود دارد؛ بر این مبنا هوش اخلاقی می‌تواند به‌عنوان معیاری برای پیش‌بینی تحمل پریشانی، جمعیت کلی در نظر گرفته شود.

هوش اخلاقی مبحث جدید است و کمتر از هوش‌های استقرار یافته شناختی، عاطفی

در فرزندانشان ایفا می‌کنند؛ زیرا اخلاقیات آموختنی است. یکی از مطمئن‌ترین راه‌های پرورش اخلاقیات در فرزندان، برقراری یک رابطه صمیمانه و سرشار از عشق با آن‌هاست. (نیاز به محبت)

نظریه پذیرش- طرد والدینی، اظهار می‌کند که ادراک طرد موجب شکل‌گیری هفت ویژگی شخصیتی می‌شود که عبارتند از: خشم و پرخاشگری، وابستگی یا استقلال دفاعی، حرمت خود آسیب دیده، خودکارآمدی، آسیب دیده، عدم پاسخ‌دهی هیجانی، بی‌ثباتی هیجانی، دیدگاه منفی نسبت به دنیا. بنابراین هوش اخلاقی به این نکته اشاره دارد که اصول اخلاقی حاصل وراثت نیست، بلکه افراد یاد می‌گیرند که چگونه خوب باشند، در حقیقت هوش اخلاقی به مثابه یک راهنما برای رفتار عمل می‌کند و کمک می‌کند تا ما اعمال هوشمندانه و بهینه داشته باشیم؛ همچنین بسیاری از رفتارهای انسان ریشه در اصول و ارزش‌های اخلاقی دارد و از آن متأثر می‌شوند. افراد با هوش اخلاقی، همیشه کارهایشان را به اصول اخلاقی پیوند می‌زنند که این خود باعث افزایش تعهد و مسئولیت‌پذیری در افراد و در نتیجه بهبود کارایی فردی و گروهی می‌شود.

ادامه دارد...

برای شنیدن فایل صوتی این مطلب، بر روی کد رو به رو کلیک نمایید.

مسعود هاشمی
کار گروه تخصصی آموزش ابتدایی

هوش اخلاقی به توانایی کاربرد اصول اخلاقی در اهداف، ارزش‌ها و اعمال فردی اشاره دارد و شامل چهار بعد اصلی درست کاری، مسئولیت‌پذیری، بخشش و دلسوزی است.

با توجه به اهمیت هوش اخلاقی و تأثیر آن بر تحمل پریشانی، فهم عوامل اثرگذار بر آن بسیار حائز اهمیت است. تحقیقات نشان می‌دهند که والدین نقش مهمی در پرورش اخلاق

پریشانی و هوش اخلاقی

پرسش‌های اعتقادی

خواندن را ندانم، نماز نمی‌خوانم.

بر آنیم تا در این نوشتار به پاسخ به برخی سؤالات رایج دانش‌آموزان راجع به نماز بپردازیم. در پاسخ به نوجوانی که می‌گوید تا دلیل نماز خواندن را ندانم نماز نمی‌خوانم:

۱. از مثال پزشک فوق تخصص استفاده می‌کنیم که برای بیمار خود دارو تجویز می‌نماید. بیمار می‌گوید من تا دلیل و فایده داروها را ندانم استفاده نمی‌کنم؛ این یعنی آقای دکتر من به تو اعتماد ندارم، شاید اشتباه کنی. کسی هم که نسبت به تجویز داروی نماز توسط خدا اعتراض دارد یعنی به خدا اعتماد ندارد. آیا این بی‌ادبی به درگاه خدا نیست؟

۲. پزشکی مهربان به بیمار خود می‌گوید: «داروها را مصرف کن، سروقت خودش بخور، داروها اثر خودش را می‌گذارد. در کنارش برو مطالعه کن و فلسفه و فایده داروها را به دست بیاور. خدای مهربان هم می‌فرماید از این داروی نماز استفاده کن، روحت سالم می‌شود، از گناه دور می‌شوی. در کنارش از تارنماها و کتاب‌های معتبر، فایده نماز را جستجو کن فلسفه نماز را به امامان گفته‌ام می‌توانی پیدا کنی. یک دانش‌آموز آه در بساط ندارد و مادرش به او ۱۴۴۰ سکه هدیه می‌دهد و می‌گوید تمام سکه‌ها مال تو. فقط ۲۰ تا از سکه‌ها را طوری که من می‌گویم خرج کن این بچه چون می‌داند مادر دلسوز اوست اعتراض نمی‌کند که من تا فلسفه‌اش را ندانم عمل نمی‌کنم! می‌گوید چشم. خدای مهربان‌تر از مادر، روزانه ۱۴۴۰ دقیقه به ما وقت و زمان داده‌است در کنارش نعمت‌ها و دارایی‌های فراوان و بی‌شماری همچون گوش، چشم، دست و زبان هم به ما عطا کرده‌است. دارایی‌های ما همه از خدا است. خدا به ما دستوری داده‌است روزانه ۲۰ دقیقه به حرفش آن طور که فرموده عمل نماییم؛ سه تا وضو بگیریم، سه دقیقه و ۱۷ رکعت نماز بخوانیم، ۱۷ دقیقه. فرموده: از این دارایی که به تو داده‌ام در این مسیر استفاده کن، این جملات را رو به کعبه بایست و بخوان و این حرکات را انجام بده. آیا این بی‌انصافی نیست از خدایی که تمام دارایی‌هایمان از اوست، فلسفه نماز را خواهیم؟

در شماره بعدی منتظر پاسخ به سوال «چرا نماز را به زبان عربی می‌خوانیم؟» باشید.

نفسه میرعسکری

برای شنیدن فایل صوتی این مطلب، بر روی کد رو به رو کلیک نمایید.

معلم کودکان بهترین

من یک معلم کودکان نیاز ویژه می شوم...

از کودکان استثنایی متفاوت است و تفهیم دروس و مباحث به هر یک از آنها بر اساس قدرت یادگیری که دارند، از جمله مهارت‌هایی است که یک معلم باید داشته باشد.

شناخت ویژگی‌ها و تفاوت‌های فردی، افزایش اعتمادبه‌نفس، کمک به شناخت و کشف استعدادی‌های خاص، ارتباط صمیمی و دوستانه با دانش‌آموزان، توانایی اداره کلاس و کنترل رفتارهای نا به‌هنجار، کسب توانایی در تدریس ویژه به هر یک از گروه‌های این دسته از دانش‌آموزان خاص و... از توانایی‌های لازم برای انتخاب رشته آموزش کودکان استثنایی است.

وظایف معلم کودکان استثنایی (خاص):

– آموزش دروس متناسب با توانایی‌ها و نیازهای دانش‌آموزان خاص؛
– تلاش برای شناخت و کشف توانایی‌ها و استعدادها بالقوه

توانایی‌های لازم برای این رشته

رشته آموزش کودکان استثنایی همان‌طور که از نامش پیداست، به‌طور مستقیم با کودکان دارای معلولیت و شرایط خاص در ارتباط است و کودکان دارای ناتوانی‌های تکلمی، نابینا، ناشنوا، عقب مانده ذهنی، دارای معلولیت جسمی، کودکان مبتلا به اختلالات عاطفی، اجتماعی و کودکان تیزهوش، همگی در دسته دانش‌آموزان استثنایی قرار دارند.

معلم کودکان خاص برای ارتباط با هر یک از آنها، باید توانمندی‌هایی را داشته باشد و تمرکز اصلی در این رشته بر این است که توانایی‌های ذهنی و جسمی دانش‌آموزان استثنایی تربیت داده شود و به حداکثر برسد. بنابراین فردی که این رشته را انتخاب می‌کند، باید صبر و حوصله بسیار زیادی به خرج دهد و همچنین عاشق و دوستدار کودکان باشد تا بهتر بتواند با آنها ارتباط بگیرد. توانمندی‌های ذهنی هر یک

رشته آموزش کودکان استثنایی از جمله رشته‌های مشترک در سه کنکور تجربی، ریاضی و انسانی است که فقط در دانشگاه‌های فرهنگیان و با ظرفیت پذیرش محدود ارائه می‌گردد.

تربیت آموزگار ابتدایی برای کودکان خاص از جمله کودکان دارای معلولیت ذهنی، معلولیت جسمی، اختلالات عاطفی، بیش فعال و... هدف تأسیس این رشته است و دانشجویان با گذراندن دروسی مانند روانشناسی و علوم تربیتی، علاوه بر یادگیری شغل معلمی، نحوه برخورد و ارتباط با این دسته از کودکان را آموزش می‌بینند.

با توجه به این‌که رشته آموزش کودکان استثنایی در دانشگاه فرهنگیان ارائه می‌شود، دانشجویان این رشته بی‌فاصله پس از فارغ‌التحصیلی جذب شغل خود شده و می‌توانند در مدارس استثنایی فعالیت کنند.

دانش‌آموزان خاص؛

– ایجاد ارتباط نزدیک و دوستی با دانش‌آموزان کم‌توان یا ناتوان؛

– کمک به دانش‌آموزان در افزایش اعتماد به نفس، کسب استقلال و بهبود توانایی‌ها؛

– نمره‌دهی و ارزیابی دانش‌آموزان؛

– استفاده از ابزارهای کمک آموزشی مناسب و روش‌های تمرین متنوع در کلاس؛

– همکاری با سایر متخصصان مانند پزشکان، گفتاردرمان‌ها و روان‌شناسان آموزشی؛

– صحبت با والدین در خصوص روند پیشرفت فرزندانشان و راهنمایی آن‌ها برای داشتن رفتاری مناسب با بچه‌ها؛

– مهارت و دانش مورد نیاز معلم کودکان خاص؛

– علاقه فراوان به آموزش بچه‌ها به خصوص دانش‌آموزان خاص؛

– مهارت ارتباطی عالی برای ایجاد

ارتباط مناسب با دانش‌آموزان، والدین و...؛

– خلاقیت و تسلط بر روش‌ها و فنون مختلف آموزشی؛

– توانایی کار تیمی همراه با داشتن ابتکار عمل؛

– توانایی مدیریت کلاس‌ها و برخورد مناسب با رفتارهای نا به هنجار؛

– همکاری در مراقبت شخصی از دانش‌آموزان خاص در صورت لزوم؛

– صبر زیاد و خوش خلقی.

فرصت‌های شغلی و بازار کار آموزش کودکان استثنایی

فارغ‌التحصیلان رشته آموزش کودکان استثنایی از دانشگاه فرهنگیان، پنج سال طرح تعهد خدمت دارند و باید در یکی از مدارسی که توسط آموزش و پرورش تعیین می‌شود، به‌عنوان معلم کودکان خاص مشغول به فعالیت شوند و در طول این پنج سال به‌عنوان یک آموزگار ابتدایی حقوق دریافت می‌کنند.

از فرصت‌های شغلی که پیش روی دانش‌آموخته این رشته قرار دارد، می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱. معلم مدارس استثنایی.

۲. مدیر مراکز دانش‌آموزان عقب مانده ذهنی و ناتوان.

۳. سازمان بهزیستی و مراکز توانبخشی کودکان خاص.

۴. مربی مراکز آموزش کودکان استثنایی.

میزان حقوق کارشناس آموزش کودکان استثنایی بر اساس تجربه کاری و تحصیلاتی که دارند، نسبت به آموزش ابتدایی و دبیری بیشتر است.

با همه سختی‌هایی که این رشته دارد، شیرینی‌های دلچسبی دارد که سختی‌های آن حس نمی‌شود. شاید ابتدا من نسبت به این رشته کمی تردید داشتم اما الان که به شیرینی‌های رسیده عاشقانه زندگی من شده‌است.

برای شنیدن فایل صوتی این مطلب، بر روی کد رو به رو کلیک نمایید.

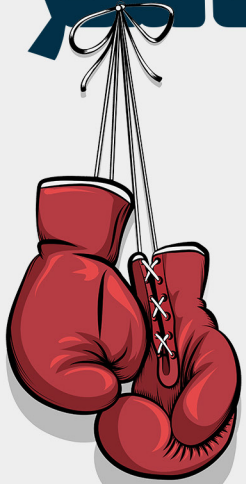

پرخاشگر *

*

دانش آموز

رفتار صحیح با

هر کدام از ما به گونه‌ای با دانش‌آموزان پرخاشگر آشنایی داریم. عموماً در هر کلاس حداقل یک دانش‌آموز پیدا می‌شود که سر ناسازگاری با معلم خود و دیگر دانش‌آموزان داشته باشد، البته که طبق تحقیقات ارائه شده این نوع رفتار بیشتر در پسران مشاهده شده‌است. مهم‌ترین مسئله‌ای که قرار است در مطالب زیر به آن اشاره شود، رفتار درست معلمان با چنین دانش‌آموزانی است که در ادامه با بیان یک داستان چگونگی برخورد صحیح بررسی می‌شود.

«مقابلش می‌نشینم اما او همچنان به نقطه‌ای دور دست خیره مانده... دستانم را در مقابلش تکان می‌دهم.

- مونا... مونا... کجا سیر می‌کنی؟

با این که از دیدنم جا خورده بود، لبخند خسته‌ای می‌زند.

دوباره از مدرسه کیان تماس گرفتند، معلمش از دستش خیلی عصبانی بود و می‌گفت که با بچه‌ها ناسازگاری دارد، دعوا می‌کند و توجهی به درس ندارد، نمراتش پایین است، چرا با کیان صحبت نمی‌کنید. در این رابطه با کیان حرف زده‌اید

- آره! حتی پدرش چند بار دعوايش کرده.

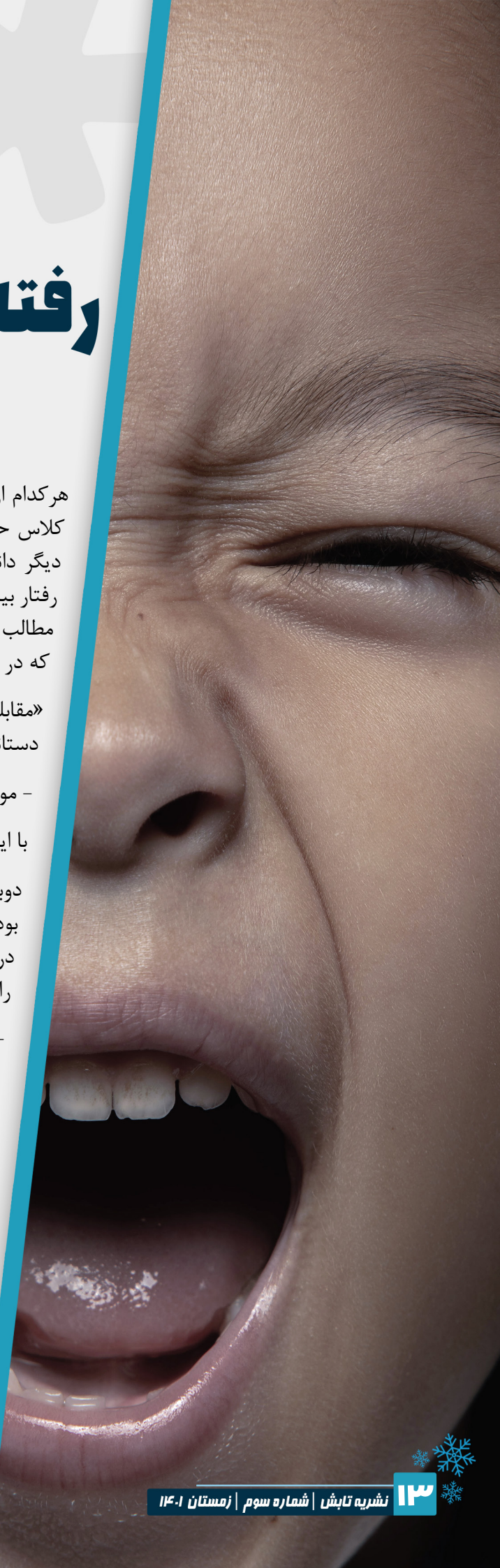
- خب این که حرف زدن نیست!

- منظورتان را نمی‌فهمم؟

- حرف زدن باعث می‌شود که علت رفتارش را بفهمی اما دعوا باعث تقویت رفتارش می‌شود...

... رفتار کیان نمونه‌ای از رفتار یک دانش‌آموز خشن و پرخاشگر است که به غیر از این موارد نشانه‌هایی مثل: استفاده از ضرب و زور برای رسیدن به هدف، نمرات پایین، گستاخی، شجاعت بیش از حد و... در آن‌ها دیده می‌شود.

برای برخورد درست با این دسته از دانش‌آموزان بهتر است در ابتدا علت را ریشه‌یابی کنید که می‌تواند نشئت گرفته از فضای خانواده، فرهنگ، اجتماع و حتی رفتار خود معلم باشد.

۱. آرامش

در برخورد اول سعی کنید آرامش خودتان را حفظ کنید، صدایتان را بالا نبرید و با صحبت ملایم در مورد رفتارش (در جایی خلوت) او را آگاه کنید (مدت زمان بین ۱۵ الی ۲۰ دقیقه)؛ گاهی رفتار دانش‌آموز حاصل بی‌اطلاعی او از حقوق افراد است.

۲. پیشگیری بهتر از درمان است

از موقعیت‌هایی که باعث افزایش رفتار او می‌شود، جلوگیری کنید. مثل: جابه‌جایی صندلی او با کسی که دعوا می‌کند و سر ناسازگاری دارد...

۳. برچسب زدن ممنوع

تا جایی که می‌شود مشکل را با دانش‌آموز حل کنید و سعی کنید از برچسب‌ها در کلام خود استفاده نکنید، مثل: تو چقدر خنگی، تنبلی، تو هیچ وقت موفق نمی‌شوی و آماجی از سرکوفت‌ها که نه تنها در مدرسه بلکه در خانه هم این نوع از بچه‌ها با آن روبه‌رو هستند و دریافت می‌کنند.

۴. رفع ناکامی‌ها

ممکن است رفتار خشن ناشی از ناکامی‌های مکرر در درس، ورزش، روابط دوستی و... باشد، در حد توان و امکان تلاش کنید تا این ناکامی‌ها را کاهش و حس ارزشمند بودن را در او تقویت کنید. از هر بهانه‌ای بهره ببرید تا این حس را به او انتقال دهید، مثل: تعریف از فوتبال بازی کردن یا نقاشی او البته این تعریف در حد اغراق نباشد.

۵. افزایش ارتباط دوستانه

اغلب این دانش‌آموزان، دوستان کمی دارند؛ با تقویت فضای صمیمی کلاس، ارتباط بین دانش‌آموزان را بهبود ببخشید.

۶. خانواده

اگر متوجه شدید که رفتار او از جو خانواده نشئت می‌گیرد از کمک‌های روانشناس کودک و خانواده بهره بگیرید و خانواده را در جریان این تأثیر قرار دهید البته با سنجیدن اوضاع خانواده (گاهی خانواده‌ها به وسیله دعوا و کتک زدن، دانش‌آموز را تحت فشار قرار می‌دهند و این امر باعث استمرار رفتار می‌شود).

۷. گرفتن امتیاز

در زمانی که تذکرات شما نتیجه نگرفت، با گرفتن امتیازات محبوب مثل: بازداری از انجام فعالیت دلخواه، نگه داشتن بعد کلاس و... او را نسبت به ادامه رفتار هشدار دهید.

۸. ادامه توجه

هیچ‌گاه او را به حال خودش رها نکنید، بچه‌ها آگاه به سطح توجه شما هستند (با این که ممکن است لجبازی کنند) اما این رهایی می‌تواند آسیب‌زا باشد.

هر کدام از این موارد به علت رفتار دانش‌آموز و نوع ارزیابی شما معلمان عزیز بازمی‌گردد.

ادامه دارد...

سحر میادی
کار گروه تخصصی آموزش ابتدایی

برای شنیدن فایل صوتی این مطلب، بر روی کد رو به رو کلیک نمایید.

بازی‌درمانی در کودکان طیف اتیسم

اختلال طیف اتیسم از اختلال‌های عصبی تحولی است که با آسیب شدید در تعامل اجتماعی و مهارت‌های ارتباطی و وجود رفتارها علائق و فعالیت‌های کلیشه‌ای مشخص می‌شود. به‌طور کلی، ویژگی بنیادی اجتناب اجتماعی، بی‌تفاوتی اجتماعی و انفعال اجتماعی در رفتار و تعامل آن‌ها با دیگران، همچنین رفتارهای کلیشه‌ای جزو محتمل‌ترین خصیصه‌های اختلال طیف اتیسم است.

برای نمونه ممکن است عاشق کارهای تکراری باشد و یک کار را بارها و بارها انجام بدهد. برای این کودکان بینایی ❄️ ❄️ ❄️

قوی‌ترین حس و در صورت تحریک، آزار و تلاطمی را در حواس ایجاد می‌کند. شنوایی بیش فعال برای این کودکان آزاردهنده است. در واقع آن‌ها می‌توانند صداهایی را بشنوند که در واقع به گوش ما نمی‌رسد، حالت تدافعی بویایی (بیش‌فعالی حس بویایی باعث می‌شود حتی بوهای خوب، این کودکان را آزرده و بیمار کند و در نتیجه در حفظ تعادل و تنظیم حواس مشکلات متعددی ایجاد شود. این کودکان نسبت به محرک‌های شنیداری، بویایی و محرک‌های حسی، پاسخ‌های غیرطبیعی و تکراری می‌دهند از این رو ممکن است واکنش‌های آن‌ها نسبت به سایر افراد در یک جمع در قبال محرک شنوایی، بویایی، چشایی و... با دیگران هماهنگ نبوده و موجب ایجاد بی‌نظمی شود. برای مثال سروصدای ترافیک برای آن‌ها ممکن است بسیار آزاردهنده باشد یا با رنگ، بو و شکل

برخی غذاها مشکل داشته باشد. همچنین افراد با اختلال طیف اتیسم در زمینه زبان دریافتی و بیانی به درجات مختلف دچار مشکل هستند. برخی از کودکان مهارت‌های زبانی زودرس را نشان می‌دهند در حالی که برخی دیگر هرگز نمی‌توانند از زبان به صورت کاربردی استفاده کنند.

یافته‌ها بیانگر این است که کودکان با اختلال طیف اتیسم دچار محدودیت در طراحی محتوای تخیلی هستند؛ اختلال در تصویرسازی ممکن است به محرک‌های اجتماعی ویژه مربوط شود. ناهنجاری‌ها در زمینه ادراک غیر معمولی از سطوح مختلف در این کودکان متفاوت است، درک ما از تصویرسازی در کودکان با اختلال

معرفی چند نمونه بازی گروهی و فردی، (لازم به بیان است که موارد گفته شده باید برای این کودکان مناسب‌سازی شود):

۱. **در جستجوی گنج:** یک فهرست از اشیاء آماده کنید و فرزندان را بفرستید تا آن‌ها را بیابند و بیاورد.

۲. **قایم موشک بازی کردن:** از دیگر بازی‌هایی است که می‌تواند مشارکت و تعاون را در هنگام بازی به طفل آموزش دهد.

۳. **بطری حسی:** پر کردن یک بطری آب با زرق و برق، دکمه‌ها، رنگ‌ها و اشکال مختلف می‌تواند درگیری حسی کودکان را تقویت کند.

۴. **نقاشی روی یخ:** با استفاده از رنگ اکریلیک و تکه‌های یخ، کودکان می‌توانند بر راحتی نقاشی‌های منحصر به فردی را خلق کنند. شکل و رنگ‌های متنوع و اغلب سردی یخ نیز کودکان را مجذوب این بازی می‌کند.

طیف اتیسم شامل بازی نمادین است که در این کودکان کندتر صورت می‌گیرد. بازی درمانگران در کار با کودکان دارای اختلال طیف اتیسم مداخله‌های متنوع و خلاقانه‌ای را مدنظر قرار داده‌اند. در طی این درمان کودکان افزایش قابل ملاحظه‌ای در زمینه‌های کلامی، برقراری و تداوم تعامل اجتماعی و افزایش در بازی‌های نمادین خودانگیخته نشان می‌دهند.

کودکان در بازی درمانی می‌آموزند که رفتارشان یک انتخاب است و به این وسیله پیامد رفتارشان را نیز انتخاب می‌کنند که آگاهی از این امر در کنترل رفتار به شیوه مناسب به آن‌ها کمک می‌کند. بازی درمانی برای کودکان کاری را انجام می‌دهد که صحبت و مشاوره برای بزرگسالان فراهم می‌کند.

بازی یکی از مهم‌ترین ابزارهای جایگزین هم‌صحبتی است. بازی، زبان کودک است و به او اجازه می‌دهد که با ما بدون کلام صحبت کند. چندین دلیل وجود دارد که مداخله بازی برای کودکان با اختلال طیف اتیسم از لحاظ درمانی با ارزش است:

الف. بازی فرصت‌هایی را برای تعاملات اجتماعی فراهم می‌کند که از دست دادن آن تأثیر منفی بر تحول مهارت‌های اجتماعی دارد.

ب. افزایش کیفیت و فراوانی بازی مناسب، باعث کاهش رفتارهای کلیشه‌ای و دیگر مشکلات رفتاری در برخی از کودکان با اختلال طیف اتیسم می‌شود و یک روش مؤثر برای پیشگیری و درمان این رفتارهاست.

ج. مداخله‌های بازی درمانی تفاوت قابل مشاهده بین کودکان با اختلال طیف اتیسم و کودکان با رشد و تحول بهنجار را کاهش می‌دهد. پژوهش‌ها در زمینه بهبود مشکلات رفتاری نشان داده است که تنوع بازی باعث بهبود زبان و تسهیل دستیابی به مهارت‌های اجتماعی و شایستگی در کودکان با اختلال طیف اتیسم می‌شود.

برای شنیدن فایل صوتی این مطلب، بر روی کد رو به رو کلیک نمایید.

نیسان آب سلطان جاده‌ها

با یه صدای عجیب و غریبی همه بچه‌ها از جاشون پریدن؛ اگه با دستام ناخودآگاه دو طرف میزو نگرفته بودم، با صندلی چرمی پوسته‌پوسته‌شده به عقب پرت می‌شدم. خون به صورتم دویده بود. با چشای گرد شده به توپ فوتبال کهنه‌ای که در فلزی رنگ و رو رفته کلاسو به دیوار کوبیده بود، نگاه می‌کردم. کمی از گچ دیوار ریخته بود. گرده‌های گچ معلق در نورو می‌دیدم. باد پرده صورتی‌رنگ کلاسو حرکت می‌داد. یاد صحنه‌ای افتادم که پاندای کونگ‌فوکار کلاهشو پرت کرد و بعد از چند لحظه بین هاله‌ای از نور پیدا شد. با فشردن لبام سعی داشتم لبخند بزرگمو پنهان کنم. استادم همیشه می‌گفت کلاس درس مثل یه ماهی تازه صید شده می‌مونه. اگه حواستو جمع نکنی، از دستت لیز می‌خوره و در میره. منم دقیقاً می‌ترسیدم که کلاسم از دستم در بره و همه چی بهم بریزه. چند لحظه بعد به یه پسر کوچولوی

تُخس و شیطون که با چشای درشت و مشکیش بهم زل زده بود، نگاه کردم. هودی نوک‌مدادی با کش‌بافت لیمویی پوشیده بود؛ برخلاف موهای دو طرف سرش که خیلی کوتاه بود، موهای فرقش رو به طرز نامرتبی سمت چپ ریخته بود. شلوار جین سورمه‌ای تا بالای مچ و کفش‌های اسپرت قرمز و مشکی، همه چی رو کامل کرده بود. دست‌به‌کمر با لبخندی پیروزمندانه کنج لبش بهم نگاه می‌کرد. دستام گچی بود. دو سه بار بهم کوبیدمشون تا گرد و غبار اضافشو بگیرم. جلوش زانو زدم و با کمی اخم دست راستمو سمتش دراز کردم.

تعجب کرده بود؛ انگار انتظارشو نداشت، یکه خورده دستمو بین دست کوچیکش فشرد. گفتم: «سلام علیکم! احوال شما؟» دندونای یکی در میونش ردیف شدن؛ دستمو ول کرد و گوشه ابروشو خاروند. با لحنی که از یه بچه انتظار نمی‌رفت گفت: «مخلصیم بانو!» دیگه هیچ‌جوری نمی‌تونستم نخندم.

قهقهه زدم ولی گردن‌های کشیده شده پشت سرمو از داخل کلاس احساس می‌کردم. درنگ کردن بیش از این درست نبود. دستمو روی شونش گذاشتم و به سمت کلاس هدایتش کردم. این‌که اسمو مشکشو نپرسیدم براش عجیب بود. دودو زدن مردمک‌ها و مشت کردن دستاش پر از حرف بود. انگار کسی به اجبار اونو وارد کلاس کرده باشه و قراره هر ثانیه از کلاسو، عذاب بکشه. در همین حد که از امروز یه دوست جدید به کلاسمون اضافه شده برای بچه‌ها توضیح دادم و نذاشتم بیش از این درگیر حواشی بشن.

«یه ا داریم اوله، قد بلندی داره، یه کلاه کوچولو، کج رو سرش می‌ذاره...»، رضا و محمد هنوزم زیر لب تکرار می‌کردن و با پاهشون روی موزاییک سفت زمین ضرب می‌گرفتن؛ علیرضا طبق معمول با جمع فریاد می‌زد و موقع تک‌خوانی می‌لرزید، باقی دانش‌آموزا هر کدوم به نحوی همراهی می‌کردن. مشکل بچه‌های کلاس این

بود که نمی‌تونستن نشونه‌های مشابه در نوشتار مثل ا و ای یا در گفتار مثل م یا ن رو تفکیک کنند. هفته قبل قول داده بودم به کسی که بهترین توضیح و خلاصه رو از درس قبل بده نشانک کتاب هدیه بدم. نشانکا نقاشی حیوون مورد علاقه دانش‌آموزا بودن. علی عاشق عقاب بود. وقتی هدیشو ازم گرفت تو خیالش به یه چیزی مشت می‌زد، می‌دونستم به تقلید از برادر رزمی‌کارشه که همیشه مورد توجه بیشتر خانواده بوده. زنگ بازی شده بود. دلم می‌خواست از خوشحالی جیغ بکشم. مشکل علی تا حد زیادی حل شده بود. قبلاً نمی‌تونست تلفظ صحیح ک و گ و د رو بگه. حرفای خانواده، مدرسه و آدمای مختلف جسارتشو گرفته بودن. اما حالا اعتماد به نفسش برگشته بود و پسر هر روز واضح‌تر از قبل شیرین‌زبونی می‌کرد. اونقدر غرق بازی و شعر خوندن بودن که کسی به ابوالفضل آخر کلاس توجه نمی‌کرد. خود ابوالفضل هم فکرشو نمی‌کرد من بشناسمش. زنگ که خورد پسرا توپو از دستم قاپیدن و به سمت حیاط دویدن. ابوالفضل اما هنوز آخر کلاس بود. سمتش رفتم، از جاش تکون نخورد. به سختی خودم رو برعکس روی نیمکت جلویش جا دادم. گفت اسمم ابوالفضله. گفتم منم زهرام. انگار تیک داشته باشه باز گوشه ابروش رو خاروند و گفت: «نه شما حانوم سورانی!» خ رو چیزی بین ح و خ تلفظ می‌کرد. سرمو به نشونه تأیید حرکت دادم. سر صحبتو هر جوری بود باز کردم. براش توضیح دادم توی کلاس ما بچه‌های پایه دوم درس می‌خونن، ولی نه مثل خیلی از کلاس‌های دیگه. توی کلاس ما دانش‌آموزا هستن که بیشتر اوقات تدریس می‌کنن و کلی از زمان کلاس صرف بازی و شعر و داستان میشه. حتی درباره این که بعضی از برنامه‌های مدرسه رو دانش‌آموزا انجام میدن براش

حرف زدم. تمام مدت به چشمم زل زده بود. آخر حرفام فقط گفتم: «چشات مته مریمه.» تعجب کرده بودم ولی زمانش نرسیده بود که بخوام از مشکلاتش سر در بیارم. بغ کرده رو به حیاط برگشت. دستشو گرفتم تا بریم پیش بقیه. راضی نمی‌شد. زور زیادی هم داشت. قرار شد مچ بندازیم. اگر من بردم بریم حیاط. اگر اون برد میتونه نیاد. باورم نمیشد یه پسر بچه هشت نُه ساله این‌قدر قدرت بدنی بالایی داشته باشه، از تمام توانم مایه گذاشتم برای بردنش. ذوق زده شده بود. بلند می‌خندید، با این که برنده نشده بود! بهش گفتم: «آقا ابوالفضل من بردم! باید بری توی حیاط بین بچه‌ها؛ خندید و گفت: بر منکرش لعنت ستون! منتهی مراتب الان همه دارن میان تو با اجزتون.»

حرف که می‌زد دلم غنج می‌رفت. مته پیر مردای سن و سال داری که توی قهوه‌خونه‌ها هستن، از کلمه‌ها استفاده می‌کرد. حق با اون بود و باید کلاسو شروع می‌کردیم. حالا انگار کمی

جرات پیدا کرده باشه، توی کلاس زور می‌گفت، نوبت بقیه دانش‌آموزا رو رعایت نمی‌کرد، توی صف مسابقه می‌زد و گاهی تهدید به کتک زدن می‌کرد. بچه‌ها ازش خوششون نیومده بود. یک‌بار دیگه قوانین کلاس رو مرور کردم بدون این که توی چشمای کسی نگاه کنم. صورتم به سمت تخته بود و داشتم با گچ‌های رنگی، خونه‌های جدول جدیدو با گل‌های مختلف کامل می‌کردم. وقتی برگشتم همه به صف بودن، به ترتیب امتیازاتی که توی مسابقه قبلی گرفته بودن. ابوالفضل اما کج به نیمکت تکیه داده بود و بهم نگاه نمی‌کرد. قلدری به قد و قواره کوچیکش می‌نشست. بهش بر خورده بود...

ادامه دارد...

زهره سورانی
کار گروه تخصصی زبان و ادبیات فارسی

برای شنیدن فایل صوتی این مطلب،
بر روی کد رو به رو کلیک نمایید.

تابش جدول

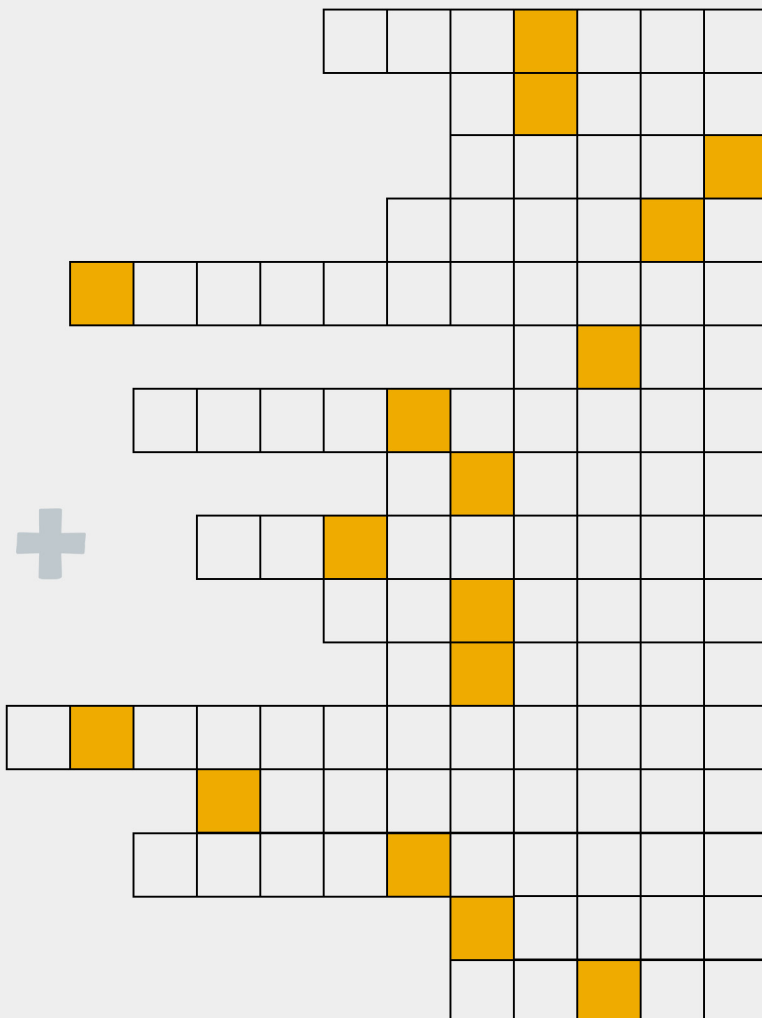
* برای پاسخ به سؤالات جدول، متون داخل نشریه را مطالعه بفرمایید.

راهنمای رمز جدول

خانه های رنگی را در کنار هم بگذارید و رمز را حدس بزنید.

رمز جدول

.....

۱. اخلاقیات در هوش اخلاقی امری است.
۲. با دانش‌آموزان می‌تواند بیش از هر چیز به معلمان در ایجاد کلاس پویا و رو به رشد کمک کند.
۳. هوش اخلاقی توسط چه کسی وارد رشته روانشناسی شد؟
۴. داشتن برای تدریس به دانش‌آموزان از جمله مهارت‌های معلمی است.
۵. معلم‌های موفق به جای اینکه با دانش‌آموزان خاصی برخورد کنند وقت خود را صرف در تدریس می‌کنند.
۶. تحمل پریشانی یک عامل در تفاوت‌های است.
۷. برای کاهش ناکامی‌ها چه حسی را به دانش‌آموزان پرخاشگر انتقال دهیم؟
۸. با نتیجه گرفتن از کدام رفتار، معلمان باید گرفتن امتیازات محبوب را برای بازداري از رفتار خشن تقویت کنند؟
۹. گاهی رفتار دانش‌آموز پرخاشگر حاصل بی‌اطلاعی او از است.
۱۰. رفتارهای جز محتمل‌ترین خصیصه‌های اختلال طیف اتیسم است.
۱۱. قوی‌ترین حس در کودکان اتیسم چیست؟
۱۲. با و مدیریت کلاس خود را در دست بگیرید یا به عبارتی کلاس‌داری کنید.
۱۳. آزمون آدمک گودیناف توسط مطرح شد.
۱۴. نتیجه پیوند هوش اخلاقی و اصول اخلاقی چه می‌باشد؟
۱۵. آزمون آدمک از آسان‌ترین، عملی‌ترین و جهانی‌ترین آزمون‌های تصویری است.
۱۶. اتیسم در چه دورانی در افراد ظاهر می‌شود؟

جشن طبیعت

آمد بهار و جشن قشنگ طبیعت است
امروز هر که را که بگویند دعوت است

سُرخاب می‌زند به خودش لاله و درخت
رختی پر از شکوفه‌ی رنگین به قامت است

پیراهنی سفید به تن با کُتی سیاه
این هم ز ابر، کامدانش با طراوت است

مجلس پس از نمایش باران و رعد و برق
از شور آفتاب و رُخس در حرارت است

رنگین کمان که زینت جمع است، پیش ابر
در گوشه‌ای نشسته و مشغول صحبت است

هر چیز هست جای خود و فکر می‌کنم
تنها حضور «سوز زمستان» جسارت است!

زیباترین بهانه در این روز و این زمان
تحویل سال و لحظه‌ی پاک اجابت است

جمع است جمع شادی و عشق و زیاد از این
آنچه عیان شود، به بیانش چه حاجت است؟

یک نکته از هزار، فقط گفتم از بهار
آری بهار، هدیه‌ی ناب طبیعت است

علی بابایی
کار گروه تخصصی زنان و ادبیات فارسی

برای شنیدن فایل صوتی این مطلب،
بر روی کد رو به رو کلیک نمایید.

تابشی به بهار دیگر...